

Організація самостійної роботи з вивчення дисципліни

ІСТОРІЯ УКРАЇНСЬКОЇ ДЕРЖАВНОСТІ
напряму підготовки 032 «Історія та археологія»

ВСТУП

Самостійна робота студента є однією з форм організації навчання, основною формою оволодіння навчальним матеріалом у вільний від обов'язкових навчальних занять час за розкладом.

Самостійна робота над навчальною дисципліною для студентів включає:

- опрацювання теоретичних основ, прослуханого лекційного матеріалу;
- вивчення окремих тем або питань, які передбачено для самостійного опрацювання;
- підготовку до виступу на семінарському занятті;
- підготовку конспектів навчальних чи наукових текстів;
- підготовку до модульного контролю;
- систематизацію вивченого матеріалу;
- виконання тестових завдань тощо.

Окремі питання, які включені до лекційного курсу потребують більш детального і глибокого вивчення. Самостійна робота студентів полягає у вивченні та опрацюванні основної і додаткової літератури, законодавчих та нормативних документів, виконанні практичних завдань.

Самостійна робота сприяє успішному засвоєнню програмного матеріалу з навчальної дисципліни дає можливість опанувати важливі вміння по здобуттю та розширенню професійного світогляду, одержати практичні знання.

ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДЛЯ САМОСТІЙНОГО ОПРАЦЮВАННЯ

1. Базові терміни і поняття історії української державності.
2. Основні концепції і трактування поняття держави у науковій літературі.
3. Основні етапи розвитку історіографії української державності .
4. Місце проблематики української державності у дослідницькому полі різних наукових шкіл.
5. Перші форми державності на землях України у дослов'янські часи.
6. Античні держави Північного Причорномор'я.
7. Норманська дискусія: трактування і аргументи сторін.
8. Державні інституції Київської Русі.
9. Еволюція державного устрою Великого князівства Литовського.
10. Державні інституції Речі Посполитої.
11. Устрій Запорізької Січі, територіальний поділ Вольностей Запорозьких.
12. Формування української козацької держави за правління Богдана Хмельницького.
13. Гетьманська держава останньої чверті XVII – XVIII століть: форма правління, державні інституції, адміністративно-територіальний устрій, основні верстви населення.
14. Особливості Слобідських полків у порівнянні з іншими формами козацького самоврядування.
15. Занепад Гетьманщини та ліквідація автономних прав козацької України.
16. Самостійницька ідея в українському русі на рубежі XIX – XX століть.
17. Українська Народна Республіка створена і очолювана Центральною Радою.
18. Українська Держава Павла Скоропадського.
19. Західно -Українська Народна Республіка.
20. Українська Народна Республіка, керована Директорією.
21. Ідея соборності в подіях революції 1917 -1921 рр.Огляд наукової літератури

22. Утворення СРСР, особливості його національно-державного устрою.
23. Український консерватизм як один з напрямків української державницької ідеї у період між світовими війнами.
24. ОУН, її ідеологія, методи боротьби за українську державність.
25. Український фактор у геополітичних зрушеннях, викликаних Другою світовою війною. Історіографічний огляд.
26. Основні напрямки українського дисидентського руху в УРСР.
27. Вплив політики перебудови на національне питання в СРСР.
28. Виникнення і діяльність Народного Руху України наприкінці 1980-х років – на початку 1990-х років.
29. Декларація про державний суверенітет України та Акт проголошення незалежності України: порівняльний аналіз історичних документів.
30. Розподіл повноважень і відповідальності між гілками влади, а також основними державними інституціями в сучасній Україні.

Список літератури

Основна

- Грицак Я. Нарис історії України: формування української модерної нації XIX – XX ст. / Я. Грицак. Київ, 2019. 656 с.
- Грицак Я. Подолати минуле: глобальна історія України / Я. Грицак. Київ : Портал, 2021. 432 с.
- Історія української державності та культури. Словник основних понять : навч.-метод. посібник / уклад. : С. В. Литвинська, Н. О. Сенчило, Л. Г. Скуратівська, Т. М. Чухліб. К. : НАУ, 2021. – 56 с.
<https://er.nau.edu.ua/handle/NAU/48733>
- Лисяк О. І., Соколкін В. Л. Основи теорії держави: Навч. посібник. – Харків: УкрДУЗТ, 2019. – 124 с.
- Плохій С. Брама Європи : історія України від скіфських воєн до незалежності. Харків : Клуб сімейн. дозвілля, 2021. 493 с.
- Україна в історії Європи XIX – початку XXI ст.: історичні нариси / За ред. С. В. Віднянського. НАН України. Інститут історії України. К.: Інститут історії України, 2020. 814 с.

http://resource.history.org.ua/cgi-bin/eiu/history.exe?&I21DBN=ELIB&P21DBN=ELIB&S21STN=1&S21REF=10&S21FMT=elib_all&C21COM=S&S21CNR=20&S21P01=0&S21P02=0&S21P03=ID=&S21COLORTERMS=0&S21STR=0015027

Українська держава другої половини XVII – XVIII ст.: політика, суспільство, культура. Київ: Інститут історії України НАН України, 2018. 671 с.

<http://history.org.ua/LiberUA/978-966-02-7353-5/978-966-02-7353-5.pdf>

Додаткова

Головко В. В., Якубова Л. Д. Україна і виклики посттоталітарного транзиту (1990–2019) / НАН України, Ін-т історії України. Київ: Академперіодика, 2021. 592 с.

http://resource.history.org.ua/cgi-bin/eiu/history.exe?&I21DBN=ELIB&P21DBN=ELIB&S21STN=1&S21REF=10&S21FMT=elib_all&C21COM=S&S21CNR=20&S21P01=0&S21P02=0&S21P03=ID=&S21COLORTERMS=0&S21STR=0016478

Гуржій О. Наддніпрянська Україна та зарубіжний світ у соціально-економічних вимірах XVII–XVIII ст. Історичні нариси / Відп. Ред. В. А. Смолій. НАН України. Інститут історії України. Київ: Інститут історії України, 2022. 296 с.

http://resource.history.org.ua/cgi-bin/eiu/history.exe?&I21DBN=ELIB&P21DBN=ELIB&S21STN=1&S21REF=10&S21FMT=elib_all&C21COM=S&S21CNR=20&S21P01=0&S21P02=0&S21P03=ID=&S21COLORTERMS=0&S21STR=0016571

Єкельчик С. Український досвід Другої світової війни. – Київ: Медуза, 2020. – 272 с. <http://resource.history.org.ua/item/0017328>

Єфіменко Г. Г., Кульчицький С. В., Пиріг Р. Я., Скальський В. В., Якубова Л. Д. Україна й українці в постімперську добу (1917–1939) / НАН України, Ін-т історії України. – Київ: Академперіодика, 2021. 620 с., 124 с. іл. (Україна. Нариси історії).

http://resource.history.org.ua/cgi-bin/eiu/history.exe?&I21DBN=ELIB&P21DBN=ELIB&S21STN=1&S21REF=10&S21FMT=elib_all&C21COM=S&S21CNR=20&S21P01=0&S21P02=0&S21P03=ID=&S21COLORTERMS=0&S21STR=0016476

Історія держави і права зарубіжних країн: підручник / за заг. ред. д-ра юрид. наук, проф. О. М. Бандурки ; [Бандурка О. М., Швець Д. В., Бурдін М. Ю., Головко О. М., та ін.]. Харків : Майдан, 2020. 618 с.

<https://dspace.univd.edu.ua/server/api/core/bitstreams/462b03f6-f484-4dbe-a21e-a1cb8db8752a/content>

Перелом: Війна Росії проти України у часових пластах і просторах минувшини. Діалоги з істориками. У 2-х кн. Кн. 1 / Відп. Ред. В. Смолій; Упоряд. : Г. Боряк, О. Ясь. НАН України. Інститут історії України. Київ: Інститут історії України, 2022. 802 с.

http://resource.history.org.ua/cgi-bin/eiu/history.exe?&I21DBN=ELIB&P21DBN=ELIB&S21STN=1&S21REF=10&S21FMT=elib_all&C21COM=S&S21CNR=20&S21P01=0&S21P02=0&S21P03=ID=&S21COLORTERMS=0&S21STR=0016979

Перелом: Війна Росії проти України у часових пластах і просторах минувшини. Діалоги з істориками. У 2-х кн. Кн. 2 / Відп. Ред. В. Смолій; Упоряд.: Г. Боряк, О. Ясь. НАН України. Інститут історії України. Київ: Інститут історії України, 2022. 803-1526 с.

http://resource.history.org.ua/cgi-bin/eiu/history.exe?&I21DBN=ELIB&P21DBN=ELIB&S21STN=1&S21REF=10&S21FMT=elib_all&C21COM=S&S21CNR=20&S21P01=0&S21P02=0&S21P03=ID=&S21COLORTERMS=0&S21STR=0016980

Перелом: Війна Росії проти України у часових пластах і просторах минувшини. Діалоги з істориками. Кн. 3 / Відп. Ред. В. Смолій; Упоряд.: Г. Боряк, О. Ясь, С. Блащук. НАН України. Інститут історії України. Київ: Інститут історії України, 2023. 844 с.

http://resource.history.org.ua/cgi-bin/eiu/history.exe?&I21DBN=ELIB&P21DBN=ELIB&S21STN=1&S21REF=10&S21FMT=elib_all&C21COM=S&S21CNR=20&S21P01=0&S21P02=0&S21P03=ID=&S21COLORTERMS=0&S21STR=0017541

Реєнт О. Вікно можливостей: Україна у пошуках суб'єктності і соборності у роки Першої світової війни / За ред. В. Смолія. НАН України. Інститут історії України. Київ: Інститут історії України, 2024. <http://resource.history.org.ua/item/0018325>

Реєнт О., Великочий В. Українська революція: сучасний вітчизняний історіографічний дискурс / Міністерство освіти і науки; України Національна академія наук України; Національна спілка краєзнавців України; Українська академія історичних наук; Інститут історії України НАН України; Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника. Київ; Івано-Франківськ: Місто НВ, 2024. 396 с. <http://resource.history.org.ua/item/0018097>

Савченко Л.П. Проміжний рубіж становлення новітньої української державності. // Інформаційні технології: наука, техніка, технологія, освіта, здоров'я. Тези доповідей Міжнародної науково-практичної конференції MicroCAD-2019, 15-17 травня 2019 р. у 4 ч. Ч.ІV. - Х.: НТУ «ХПІ». – 2019 – С.82
Савченко Л.П. До питання ідентичності слобідських козаків. // Інформаційні технології: наука, техніка, технологія, освіта, здоров'я: тези доповідей ХХІХ міжнародної науково-практичної конференції MicroCAD-2021, 18-20 травня 2021р.: у 5 ч. Ч. IV. / за ред. проф. Сокола Є.І. – Харків: НТУ «ХПІ». – С.35

Удод О. Російсько-українська історіографічна війна: лекція / За ред. В. Смолія. НАН України. Інститут історії України. Київ: Інститут історії України, 2023. 28 с. <http://resource.history.org.ua/item/0017850>

ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ В ІНТЕРНЕТІ (перелік інформаційних ресурсів)

1. <http://library.kpi.kharkov.ua> – Електронні ресурси Науково-технічної бібліотеки НТУ «ХПІ»
2. <http://korolenko.kharkov.com> – Електронні ресурси Харківської державної наукової бібліотеки ім. В.Г. Короленка
3. <http://www.nbuv.gov.ua> – Електронні ресурси Національної бібліотеки ім. В. І. Вернадського
4. <http://history.org.ua/uk> – Електронні ресурси Інституту історії України НАН України